

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 14 0 U 002138 18 Uvp
Banjaluka, 11.04.2018. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija Smiljane Mrše, kao predsjednika vijeća, Svjetlane Knežević i Edine Čupeljić, kao članova vijeća, uz učešće Zdravke Čučak kao zapisničara, u upravnom sporu po tužbi Đ.I. iz Č., R.S. (u daljem tekstu: tužilac), protiv rješenja broj od 27.06.2013. godine tuženog Fonda R.S., u predmetu poništavanja rješenja po pravu nadzora, odlučujući o zahtjevu tužioca za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Istočnom Sarajevu broj 14 0 U 002138 13 U od 30.01.2014. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 11.04.2018. godine, donio je

PRESUDU

Zahtjev se uvažava, presuda Okružnog suda u u Istočnom Sarajevu broj 14 0 U 002138 13 U od 30.01.2014. godine preinačava, tako da se tužba uvažava i osporeni akt poništava.

Odbija se zahtjev tužioca za naknadu troškova postupka.

Obrazloženje

Pobijanom presudom odbijena je kao neosnovana tužba protiv osporenog akta bliže označenog u uvodu ove presude, kojim je poništeno po pravu nadzora rješenje Fonda F.I.S. broj 1084812432 od 28.02.2012. godine. Tim prvostepenim rješenjem tužiocu je određen novi iznos starosne penzije počev od 01.02.2012. godine u iznosu od 211,07 KM mjesečno.

Odbijanje tužbe sud je obrazložio razlozima da je zakonito postupio tuženi kada je po pravu nadzora poništio prvostepeno rješenje broj 1084812432 od 28.02.2012. godine shodno članu 248. stav 1. tačka 2. Zakona o opštem upravnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 13/02, 87/07 i 50/10 - u daljem tekstu ZOUP), kojeg sud citira, s obzirom na to da je tuženi u postupku izvršenja presude Okružnog suda u Istočnom Sarajevu broj 14 0 U 001616 12 U od 19.10.2012. godine donio rješenje broj 1084812432 od 16.11.2012. godine, kojim je poništeno prvostepeno rješenje broj 1084812432 od 04.05.2011. godine o priznavanju prava tužiocu na starosnu penziju, te je predmet vratio na ponovni postupak prvostepenom organu radi odlučivanja po zahtjevu tužioca za ostvarivanje prava na invalidsku penziju.

Blagovremeno podnesenim zahtjevom za vanredno preispitivanje te presude (u daljem tekstu: zahtjev), tužilac pobija njenu zakonitost zbog pogrešne primjene materijalnog prava i povrede propisa o postupku koja je od uticaja na rješenje stvari. U zahtjevu iznosi da sud uprkos tome što je naveo da ispituje zakonitost osporenog akta nije tako učinio, već je prihvatio „izmišljotine tuženog“. Navodi da je pravo na starosnu penziju uživao po prvostepenom rješenju od 04.05.2011. godine, koje je tuženi prvo potvrdio aktom od 14.02.2012. godine, a nakon presude Okružnog suda u Istočnom Sarajevu broj 14 0 U 001616 12 U od 19.10.2012.

godine poništio aktom od 16.11.2012. godine. Dalje navodi da je u međuvremenu doneseno rješenje broj 1084812432 od 28.02.2012. godine, na koje je tužilac izjavio blagovremenu žalbu o kojoj nije odlučeno ni nakon urgencije, ista je samo ignorisana od strane tuženog da bi potom tužilac primio osporeni akt od 27.06.2013. godine donesen po pravu nadzora. Da je O.s. u I.S. proučio spise utvrdio bi da postoji žalba tužioca izjavljena protiv prvostepenog rješenja od 28.02.2012. godine, te bi odmah poništio osporeni akt od 27.06.2013. godine donesen po pravu nadzora, a suprotnim postupanjem i odbijanjem tužbe tužiocu se nanosi nesaglediva šteta i patnja iz razloga što je on srpski sveštenik, pri čemu je kategoričan da mu je pripadalo i pripada pravo na invalidsku penziju koju je u R.S. ostvario još 1997. godine, a u R.S. postupak za ostvarivanje istog prava vodi više godina podnoseći nekoliko puta zahtjeve koje organi i nižestepeni sud uporno odbijaju. Stoga smatra da je nezakonito i maliciozno postupio tuženi kada je osporenim aktom od 27.06.2013. godine poništio po pravu nadzora prvostepeno rješenje od 28.02.2012. godine, jer za to nije imao ovlaštenje, posebno što je na protivzakonit način ignorisao dokaze tužioca o njegovoj invalidnosti, a što je sve postupajući sudija podržao iz razloga što je tužilac sveštenik-borac i stvaralac R.S. Smatra da je bilo osnova da uživa starosnu penziju sve dok organ ne donese konačnu odluku u vezi sa invalidnošću tužioca koja je isključivo posljedica ranjavanja koje se desilo dok je obavljao vojne dužnosti kao sveštenik-ratnik u rejonu crkve S.S. usljed djelovanja snaga za brze intervencije. Konačno predlaže da sud zahtjev uvaži, te naloži odlučivanje o pravu tužioca na invalidsku penziju i o pravu na naknadu za fizičku onesposobljenost čime će se stati u kraj nezakonitim rješenjima tuženog i nezakonitim presudama O.s. u I.S., a postavio je i zahtjev za nadoknadom troškova postupka koji se odnose na sastav zahtjeva u iznosu od 700,00 KM sa troškovima PTT usluga u iznosu od 15,00 KM.

Tuženi je u odgovoru na zahtjev naveo da osporenim rješenjem nisu povrijeđene odredbe zakona, niti pravila postupka po zahtjevu osiguranika, te da stoga ostaje kod navoda iznesenih u osporenom aktu i predlaže da se zahtjev odbije.

Razmotrivši zahtjev, pobijanu presudu, odgovor na zahtjev, kao i cjelokupne spise predmetne upravne stvari i upravnog spora, na osnovu odredbe člana 39. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 109/05 i 63/11 - u daljem tekstu ZUS), ovaj sud je odlučio kao u izreci presude iz sljedećih razloga:

Iz podataka u spisu predmeta da je tuženi osporenim aktom od 27.06.2013. godine poništio po pravu nadzora rješenje prvostepenog organa od 28.02.2012. godine, kojim je tužiocu po službenoj dužnosti određen novi iznos starosne penzije počev od dana 01.02.2012. godine. Tuženi je donio osporeni akt pozivajući se uopšteno na odredbe člana 248. i 249. ZOUP ne precizirajući o kojem se konkretno slučaju poništenja po pravu nadzora radi, dajući za svoju odluku obrazloženje iz kojeg se takođe ne može zaključiti čime se tačno rukovodio kada je poništio po pravu nadzora prvostepeno rješenje od 28.02.2012. godine, što su već dovoljni razlozi za zaključak da osporeni akt sadrži takve nedostatke zbog kojih njegovu zakonitost nije moguće ispitati, o čemu će u nastavku biti riječi.

No, prije svega valja ukazati na to da odredba člana 248. stav 1. ZOUP propisuje da će nadležni organ, ukoliko se ostvari zakonom propisan razlog, po pravu nadzora poništiti rješenje koje je konačno u upravnom postupku. U konkretnom slučaju tuženi poništava po pravu nadzora rješenje prvostepenog organa broj.... od 28.02.2012. godine, koje prema podacima upravnog spisa koji je dostavljen sudu, nije steklo svojstvo konačnosti u smislu člana 13. ZOUP, jer je protiv istog tužilac izjavio žalbu koja postoji u predmetu i o kojoj nije odlučeno u skladu sa odredbama ZOUP, iako je tužilac podnio i urgenciju koja se takođe zatiče u upravnom

spisu. Na ovo je tužilac ukazao u tužbi, ali tom njegovom navodu nižestepeni sud nije dao nikakav značaj čime je na štetu tužioca povrijedio pravila postupka na šta on osnovano ukazuje u zahtjevu, takođe pravilno zaključujući da je sud neosnovano podržao osporeni akt o poništavanju po pravu nadzora, iako isti sadrži važne nedostatke u formalnom i materijalnom smislu.

Naime, nije sporno da odredba člana 248. stav 1. ZOUP propisuje da će se rješenje koje je konačno u upravnom postupku poništiti po pravu nadzora: 1) ako je rješenje donio stvarno nenadležni organ, a nije riječ o slučaju predviđenom u članu 252. tačka 1. ovog zakona; 2) ako je u istoj stvari ranije doneseno pravosnažno rješenje kojim je ta upravna stvar drukčije riješena; 3) ako je rješenje donio jedan organ bez saglasnosti, potvrde, odobrenja ili mišljenja drugog organa, a ovo je potrebno po zakonu ili drugom dopisu; 4) ako je rješenje donio mjesno nenadležni organ i 5) ako je rješenje doneseno kao posljedica prinude, iznude, ucjene, pritiska ili druge nedzvoljene radnje. Takođe nije sporno da tuženi, kao drugostepeni organ, shodno članu 249. stav 1. ZOUP, ima ovlaštenje za donošenje rješenja ove vrste, ali samo ako se ostvari neki od prethodno pomenutih pet taksativno navedenih razloga. U konkretnom slučaju se tuženi poziva na odredbu člana 248. ZOUP, ne navodeći koji se konkretno od pomenutih pet razloga za poništenje po pravu nadzora ostvario u pogledu prvostepenog rješenja broj 1084812432 od 28.02.2012. godine, a što je pored prethodno iznesene primjedbe u pogledu nedostatka konačnosti tog prvostepenog rješenja bio dovoljan razlog za ocjenu da osporeni akt nije zakonit.

Dakle, umjesto da tužbu uvaži i osporeni akt poništi iz prethodno navedenih razloga, nižestepeni sud sam izvodi zaključak da se u konkretnom slučaju radi o razlogu za poništavanje po pravu nadzora iz člana 248. stav 1. tačka 2. ZOUP, iako se tuženi o tome nije izjasnio u osporenom aktu niti dao valjano obrazloženje u tom pravcu, kako je prethodno već rečeno, a što predstavlja nezakonito postupanje suda, na što osnovano ukazuje tužilac u zahtjevu.

Kod ovakvog stanja stvari proizilazi da je pobijanom presudom ostvaren razlog nezakonitosti predviđen odredbom člana 35. stav 2. ZUS, pa se zahtjev tužioca uvažava i pobijana presuda preinačava, tako da se tužba uvažava i osporeni akt poništava, na osnovu člana 40. stav 1. i 2. istog zakona.

Bez obzira na uspjeh tužioca u upravnom sporu stavom 2. dispozitiva ove presude odbijen je njegov zahtjev za nadoknadu troškova istog. Ovo stoga što tužilac opredjeljenim troškovnikom potražuje naknadu troškova na ime sastava zahtjeva za vanredno preispitivanje u iznosu od 700,00 KM, iako je lično sačinio zahtjev u postupku u kojem se sam zastupao, te što je potraživao 15,00 KM na ime PTT troškova čiju visinu nije dokazao, a bio je dužan to učiniti da bi mu bili dosuđeni shodno članu 49. i 49a. ZUS.

Zapisničar
Zdravka Čučak

Predsjednik vijeća
Smiljana Mrša

Za tačnost otpavka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarne
Amila Podrašćić